

תוכן עניינים

1.....	מבוא
2.....	אחריות חברתית של חברות – רקע כללי
3.....	אחריות חברתית והשפעתה על החברה
5.....	אחריות חברתית והצלחה פיננסית חברות
7.....	מיקוד המחקר אודות הקשר בין אחריות חברתית לביצועים פיננסיים
12.....	סיכום ומסקנות
14.....	ביבליוגרפיה

אחריות חברתית כוללת תחומים שונים שחברות בוחרות לפעול בהן למען הקהילה או למען בעלי עניין שונים מעבר לתחומים אליהם החברה מחויבת לפי תקנונים וחוקים שונים (Galbreath, 2010). הדרישה לאחריות חברתית מחברות ותאגידים עולה בשנים האחרונות בתחומים שונים כמו איכות הסביבה, תנאי העסקה, זכויות אדם וקהילה ועוד. דרישה זו עולה מקבוצות לחץ שונות, מקהילות, ממוסדות ומבעלי עניין שדואגים שחברות יגלו אחריות מסוימת כלפי הקהילות והקבוצות בהן הם פועלות מבחינה עסקית.

ככלל אחריות חברתית יכולה להיחשב כיוצרת קונפליקט בין שני אינטרסים של החברה, שכן היא דורשת מהחברה להשקיע כספים ולא ביעדים שמובילים באופן ישיר להתפתחותה הפיננסית ולגדילתה הכלכלית. לכן, חוקרים רבים ניסו למצוא את הקשר בין שני המשתנים ולהראות כיצד אחריות חברתית והתנהגות הוגנת מובילה דווקא ליתרונות עבור החברה מבחינת הביצועים שלה (Barnea & Rubin, 2010).

עבודה זו תתמקד בתחום של אסטרטגיית אחריות חברתית של חברות. השאלה המרכזית שהיא שאלת המחקר תהיה מהן ההשפעות רמת האחריות החברתית של החברה על ביצועיה? בהתאם המשתנה התלוי יהיה ביצועי החברה והמשתנה הבלתי תלוי יהיה האחריות החברתית בה נוקטת החברה. שיטת המחקר בה אשתמש בעבודה זו תהיה סקירת ספרות רלוונטית בנושא תוך ניתוח ומיזוג הנתונים העולים מן הממצאים.

עבודה זו תכלול התמקדות במספר פרקים שבסופם אשלב את הממצאים לכדי תמונה מלאה שעולה מהמחקר. בפרק הראשון אבחן את האחריות החברתית של חברות מבחינה כללית, כלומר מה משמעות המושג וכיצד הוא בא לידי ביטוי. בפרק השני אעסוק בהשפעות כלליות של אחריות חברתית על חברות ובפרק השלישי אתמקד בהשפעות של אחריות חברתית על ביצועים כלכליים של חברות. לאחר מכן, לאור צורך שעלה מקריאת המחקרים אמקד את הקשר בין המשתנים תוך התייחסות למספר דוגמאות שממקדות את המחקר כתלות בהקשרים ספציפיים, אחד בתעשיית התיירות ושניים אחרים לפי מדינות: הודו וברזיל. לבסוף אציג גם סיכום של המחקר, את מסקנותיי ומספר הצעות למחקרים שמומלץ לבצע, בהתבסס על הניתוח שעולה מן הספרות.

אחריות חברתית של חברות – רקע כללי

אחריות חברתית היא נושא חשוב בימינו עבור ארגונים. התפיסה הרווחת היא שאחריות חברתית הינה נושא רלוונטי לכלל הארגונים ונמצא תחת אחריותם. עם זאת, אחריות חברתית היא גם נושא בעייתי עבור חברות משום שאחריות חברתית נתפסת גם כמזיקה לביצועים הכלכליים של החברה, שהם הם המטרה העיקרית שבגינה הארגון פועל (Aras, Aybars & Kutlu, 2010).

אחריות חברתית יכולה לבוא לידי ביטוי במספר נושאים. בין נושאים אלו ניתן למצוא את נושאי הסביבה, האנרגיה, יחסי מוצר/צרכן, קהילה, בטיחות ובריאות עובדים ועוד. בנוסף לכך, האחריות החברתית תבוא לידי ביטוי לעיתים באמצעות סיוע מוניטרי, פיננסי, בעוד בפעמים אחרות היא תהיה לא מוניטרית וניתן יהיה לזהות אותה על-ידי הצהרות עצמיות של פעילות החברה (Aras et al., 2010).

אם כן אחריות חברתית מוגדרת כפעולות בהן תאגידים וחברות נוקטים ביחס לעובדים שלהם, לקהילות מסביבן ולסביבה, ופעולות אלו הינן מעבר למחויבויות החוקיות של החברה (Barnea & Rubin, 2010). בנוסף לכך, אחריות חברתית מוגדרת גם כפעילויות של החברה, תהליכים ארגוניים וסטאטוס ביחס למחויבויות חברתיות או מחויבויות של בעלי עניין (Galbreath, 2010).

לרוב, חברות מיישרות קו עם נורמות האחריות החברתית ובהתאם לכך הן מפתחות מערך שלם הקשור בכך. בהתאם לכך ישנם מאות אתרי אינטרנט, ידיעונים, איגודים מקצועיים ויועצים שתומכים ומפתחים תכניות אחריות חברתית. בנוסף, ההוצאות של חברה שקשורות באחריות חברתית הפכו למרכיב קבוע בפעילות חברות. יחד עם זאת, קשה לבדוד את כמות ההשקעה באחריות חברתית מפני שלרוב היא חלק מדוחות פיננסיים שכוללים גם הוצאות שאינן קשורות באחריות חברתית (Barnea & Rubin, 2010).

פעמים רבות כשחברה נוקטת בגישה של אחריות חברתית, פעילות זו היא תגובה ללחץ חברתי שמופעל עליה מצד צדדים ודרישות של בעלי עניין ועלית לחץ ציבורי בנושאים סביבתיים וחברתיים שונים. בכל חברה ישנם מנהלים, בעלי עניין ומלווים שמעוניינים בהצלחה הפיננסית של החברה. מהצד השני ישנם גם מספר בעלי עניין אשר שמעוניינים בפיתוח וקידום פעילות חברתית מצד התאגיד (Lima Crisóstomo, de Souza Freire, & Cortes de Vasconcellos, 2011).

לכן, חשיבות האחריות החברתית של תאגידים כיום לא נעוצה רק בהתפתחות מוסדות ולגיטימציה של חברות אלא יש לה השלכות הלכה למעשה על גדילת וביצועי החברה. כך למשל, חברות רבות בוחרות בפעילות של אחריות חברתית בכדי למשוך אליהן משקיעים (Ghoul, Guedhami, Kwok & Mishra, 2011).

מתוך ראייה שבוחנת את האינטרסים של החברה להתחייב בפעולות של אחריות חברתית הפרק הבא יעסוק בהשלכות של אחריות חברתית על חברות כפי שעולה מן המחקרים השונים בנושא זה.